

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Шевчук Тетяна Римівна

ORCID ID: 0000-0002-6341-306X

асистент кафедри іноземних мов

природничо-математичних спеціальностей

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Україна

Головна мета навчання іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах полягає у формуванні у студентів комунікативної компетенції – умінь і навичок здійснювати спілкування в усній і писемній формі у межах професійної сфери і тематики, визначених програмою для кожного фаху

Особливість викладання англійської мови за професійним спрямуванням полягає у фаховому контексті обраної спеціальності, основним актуальним завданням якої є оволодіння знаннями фахової терміносистеми і набуття вмінь використовувати вузькоспеціалізовану лексику для виконання навчальних професійно-орієнтованих завдань.

Виняткового значення набуває читання в процесі навчання іноземних мов як засобу підвищення рівня володіння мовою і як джерела інформації. Потік інформації стрімко збільшується з кожним днем, і випускникам вищих навчальних закладів неминуче доведеться зіткнутися з необхідністю інтенсивного використання іноземної мови в професійній діяльності.

Під час навчання професійно-орієнтованому читанню студентів немовних факультетів виявляються слабкі базові знання багатьох з них зокрема, в читанні, і вони не можуть працювати з англійськими джерелами у своїх наукових дослідженнях. Це правда, що деякі з них можуть спілкуватися англійською мовою, проте є проблеми, пов'язані з навичками читання. Наявність хороших навичок читання професійно-орієнтованих текстів дозволяє студентам немовних факультетів підтримувати їх академічні знання, розвивати особистість та досягати професійного успіху.

Навчання професійно-орієнтованого читання включає такі етапи:

- передтекстове введення мовного матеріалу для формування тематичного термінологічного мінімуму;
- самостійне читання автентичного навчального тексту;
- навчальне аудиторне читання тексту, що супроводжується серією текстових вправ для розуміння змісту прочитаного;
- робота над функціонально-композиційною структурою тексту з метою анотування тексту.

Вивчаюче і ознайомче читання – це два основні види читання.

Виконання передтекстових вправ є доцільним з точки зору введення нової лексики по даній темі. Як правило, до передтекстових вправ можна включати вправи на співвіднесення

- термінів і картинок;
- термінів та дефініцій;
- визначення вірних / невірних тверджень.

В самому процесі читання спочатку можна дати завдання швидко проглянути текст з метою знайти певні аббревіатури, терміни чи назви процесів / пристроїв. Надалі доцільним може бути застосування прийому вивчаючого читання з метою знайти відповіді на запитання, які запропоновані в післятекстових вправах. До післятекстових можна також включати вправи наступного змісту:

- заповнення пропусків у реченнях словами із тексту;
- співвіднесення різних слів з метою утворення технічних термінів;
- поєднання частин речень, взятих із тексту.

Стосовно засвоєння нових термінів необхідно зазначити, що цього неможливо досягти без створення студентами тематичних словників-вокабулярів після кожного прочитаного тексту. Крім того, проведення поточного контролю у вигляді словникових диктантів є невід'ємною частиною навчання професійно-орієнтованого читання.

Однією з найефективніших форм роботи із професійно-орієнтованими текстами є дискусія. Завдання потрібно складати так, щоб студентам було цікаво

обговорювати ситуації, які мають бути тісно пов'язані з їх майбутньою професійною діяльністю.

Не менш важливим завданням є питання пошуку та відбору навчального матеріалу, який є основою змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням. У немовному ВНЗ універсальною дидактичною одиницею професійно-орієнтованого навчання є автентичний текст, який надає фактологічний матеріал для організації навчального спілкування.

Необхідно також підкреслити значення такого виду роботи з професійно-орієнтованими текстами, як реферування, який широко використовується на заключному етапі роботи з текстом на старших курсах. Студентам конче необхідно володіти навиками стислого викладу наукового чи технічного тексту.

Лексико-граматичні вправи також корисно давати і після читання тексту, тому що вони дають можливість ще раз зупинитися на тому чи іншому граматичному явищі, яке може викликати певні труднощі, або відпрацювати вживання лексики, що корисно як для читання наступного тексту, так і для усного мовлення, якщо в цьому є потреба. Вправи можна пропонувати виконувати як письмово, так і усно.

Список використаних джерел:

1. Shevchuk T., Yasinska O. The Problem of the Texts' Selection for the Professionally-Oriented Reading in Teaching a Foreign Language and Its Role in the Formation of Students' Professionally-Oriented Competence. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2023. Вип. 1 (23). С. 356-365.

DOI: <https://doi.org/10.32782/26173921.2023.23.356-365> (фахове, кат. Б, Index Copernicus)